

De vill syresätta Östersjön med "Ålandsvinge"

Genom att ställa ner en stor konstruktion i vattenströmmar i Östersjön vill en grupp svenska innovatörer syresätta havsbotten.

De har döpt anordningen till "Ålandsvingen".

MILJÖ Östersjön har gått i baklås på grund av övergödning och syrebrist. O2-gruppen är en samling innovatörer som har funderat ut olika metoder för att syresätta Östersjön - o2 är beteckningen för syrgas. Bland annat ska ett vågdrivet syreverk testas på Föglö.

En annan idé är den så kallade Ålandsvingen. Den utnyttjar de strömmar som finns i Östersjön, bland annat runt Gotland, i Finska viken, men också runt Åland.

- Strömmarna runt Åland är ganska långsamma, men vi tror att de är tillräckliga, säger **Peter Kjaerboe**, som jobbar på Kungliga tekniska högskolan i Stockholm och är en av medlemmarna i O2-gruppen.

En miljon styck

Ålandsvingen, som placeras i strömmen på mellan 40 och 100 meters djup, är som en stor skiva som vinklas för att röra om i vattnet.

- Det är egentligen väldigt enkelt. Den ökar utbytet mellan olika skikt, säger Peter Kjaerboe.

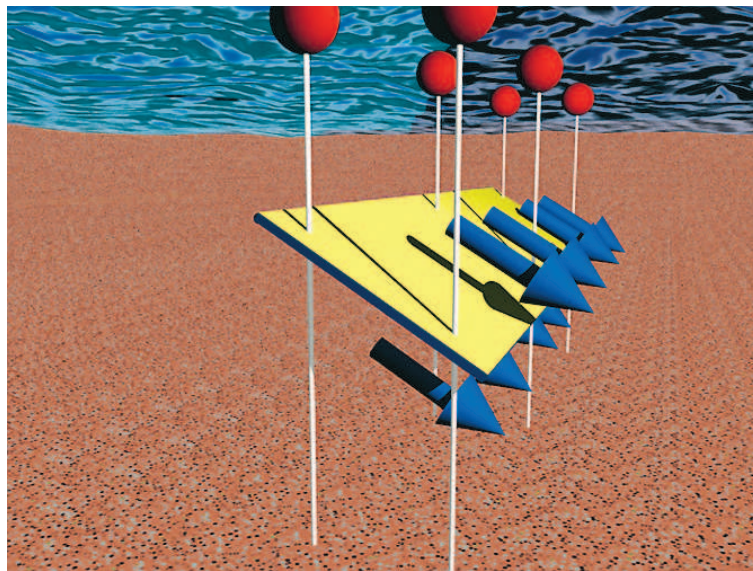
Vingen är stor, ett par hundra meter bred och 50-talet meter lång, och kan göras av plast eller mjuk väv. En vinge beräknas kosta en miljon euro.

Men än återstår mycket arbete.

- Vi vill komma i gång med att bygga modeller och göra tester. Vi har sökt pengar från Naturvårdsverket.

Peter Kjaerboe har haft kontakt med Kökarbon **Bertil Sundström** som har liknande idéer om hur Östersjöns tillstånd kan förbättras. Namnet Ålandsvingen kommer av O2-gruppens täta kontakter med Åland.

- Svenskarna har varit lite tröga. På Åland förstår ni problemen bättre, säger Peter Kjaerboe.

Syrerikt ytvatten blandas med syrefattigt bottenvatten med hjälp av den vinklade så kallade Ålandsvingen.

WWW.O2GRUPPEN.SE

Inte riskfritt

De syrefattiga bottenarna är ett av Östersjöns stora problem, men att blanda om vattnet har sina risker.

- Innan man börjar med stora skaliga försök måste man göra en grundlig utredning, säger **Mikael Wennström**, vattenbiolog på land-

skapsregeringen.

Det handlar bland annat om balansen mellan det mer salta bottenvattnet och det mer söta ytvattnet. Torskens fortplantning är ett exempel på hur känslig för påverkan havsmiljön är.

- För att fortplantningen ska fungera måste det finnas en viss bestämd salthalt i bottenvattnet där det också måste finnas syre, säger Mikael Wennström.

Kan du tänka dig stora Ålandsvingar i Ålands hav och i Delet i framtiden?

- Jo. I teorin fungerar de. Men min åsikt är att man måste göra en väldigt grundlig miljökonsekvensbeskrivning först.

Kan landskapsregeringen komma att stöda ett försök?

- Jag tycker absolut inte att man ska utesluta det. Men det är ett politiskt beslut, säger Mikael Wennström.

MATHIAS JONSSON
mathias.jonsson@alandstringen.se
tel: 2633